

1. Rous / Joh. Reinh. / diff. de serpente se
ductore non naturali sed solo simbolo
iense 1712.
2. — diff. de vario Mosi in Montem Sinai
arsensu iense 1716.
3. — diff. de judaea reburgetis et
miraculis Christi clara iense 1733.
4. — diff. de veris scetatoris Jesu Christi
requisitis iense 1733.
5. Rurmeyer v. Mich. Christ. / diff. de Aara-
ne, viro sancto, tribus Levi, typo
Christi, Gryphid. 1738.
6. Bauerbreij / Joh. / diff. de Deo uno et
trino 1648.
7. Schackner / Jac. / diff. de septem Spiritibus
a Joh. Theologo celebratis
Lipsid 1736.
8. Schelzuigg / Sam. / diff. de dono fidei
justificantis, 1734.

צִרְוֹר הַחַיִּים

SIVE

**FASCICULUS
VIVENTIUM,**

I. SAM. XXV. v. 29.

QUEM

DEO VIVO ANNUENTE,

PRAESIDE

DN. D. SEBASTIANO SCHMIDIO,

PROFESS. THEOL. CELEBERRIMO,

PATRONO AC PRAECEPTORE

CORDICITUS DEVENERANDO,

IN INCLYTA ARGENTORATENSIVM ACADEMIA

AD DIEM II. MENSIS JANUARIII M. DC. LX.

PUBLICO ERUDITORVM EXAMINI SUBJICIT

M. GOTTFRIDVS SEENBERGER,

SITTAVIA-LUSATUS.

VITEMBERGAE,

RECUSA AB ANDREA HEBERO, MDCC XV.

FASCICULUS
VIVENTUM

DEO VIVO ANNUNTIANT

DN. D. SEBASTIANI SCHNITZ

PATRONO AC PRAECEPTORE

IN SCHOLA UNIVERSITATIS AMBROSIANAE

AD DIEM 16. MENSIS JANUARIJ M. DCCLX.

M. GOTTFRIEDUS SEBASTIANUS

ITALIA-LUSATIA

WITTEMBERGAE

THEOPHILUS HEROLD

PROOEMIUM.

DE Fasciculo *Viventium* acturi, quo de loquitur sapientissima Abigail I. Sam. XXV, 29. non suscepturi sumus prolixam totius istius Loci *ἔξηγῶν*, quæ operosior futura esset, sed de hoc imprimis solliciti erimus, quid ipse *Fasciculus Viventium* sit. Ubi nostræ Dissertationis faciemus *Tria Membra*. In I. considerabimus *Voces*, imprimis *Nomen Fasciculi*. In II. *Unius alteriusve Rab- bini* de Fasciculo *Viventium* adferemus *Sententiam*. In III. *Christi- anorum Doctorum Sententias* producemus, & quæ nobis sequenda videatur, exponemus. Ut Lectori Benevolo nostrum conatum ac studia nostra non displicitura speramus: Sic Dei Opt. Max. gratiam & auxilium expectamus.

Membrum Primum.

§. I. **Q**uandoquidem *Etymologia* Vocis proprietatem declarat, atque meliorem rei cognoscendæ præparationem ostendit, idcirco nihil obstat, quo minus *Nominis Fasciculi Viventium*, in dicto versiculo positi vim ac potestatem ante omnia paulo curiosius investigemus. ut faciendum suscepimus.

§. 2. *Latina* quidem *Vox Fasciculus* Aliis est a *fasciis* s. *fasciis*, (1) quarum usus teste *Cl. Bosfacco*, (1) (a) ad obligandum vulnere, in primis in agrotis & imbecillibus, a quibus sumpserunt postea homines delicati & molles. Hinc *Horatius*: *ponas insignia morbi Fasciolas: cubital, focalia*, (2) ad involvendum infantem, ubi natus est. e. g. in Christo nato, (b) ad quem usum alluditur a Propheta (c), (3) ad vinciendum manus & pedes mortuorum, qui sepeliuntur, (4) ad ornatum: Sic *fascia argentea*, quibus columnæ atrii erant ornatae. (c) *Eze.* (d) In genere *Fascia* est vinculum, quo aliquid tq. in fascem colligimus. *Perotto*: *Linteolum* ad ligandum aptum. Hinc quia qui braccas non noverunt, loco earum fascias, quibus variæ corporis partes involvebant, adhibuerunt, scribit *Casaubonus*. (e) Aliis a *fascio*, quæ derivatio admodum est generalis. Aliis appellatur a *fascie*, quæ aut lignorum ad fovendum ignem, *Wällen*, ut in his oris vocantur, *Aug. in Sueton.*

cantur, aut alterius cujuscunque rei congeries est, quam ligando
 (f) *Bona* facimus. (f) Ita *Caesar* (g) *fascēs stramentorum & virgultorum*, *Mar-*
Kama, fol. r.ial. (h) *fascēs calamorum* dicit. Hic incidit *Historia Romana*, ubi
 10. 1. *Fascēs* insignia Magistratum erant, unde & pro ipsis Magistratibus
 (g) *Lib. 8.* aliquando usurpabantur. Quem morem ab *Etruscis* Regibus *Ro-*
de Bell. Gal. mani accepisse existimantur. His XII. *Lictores* præbant cum XII.
 (b) *Mar-* fascibus virgarum, & totidem securibus, quæ illis involutæ; Ut si
rial. quis rei capitalis damnatus esset, primò spoliatus cæderetur virgis,
 deinde securi percuteretur. Erant autem Romanis fascēs, bacilli
 teretes ex ulmo præcipue aut betula, loro colligati in modum fascis.
 Germanice *Busch / Büschel / Bündlein*, Belg. *Büffel / Gall. bois*,
 (i) *Matth.* quod est lignum, quia fascis est fere lignorum scissorum, quo de vo-
Mari. In cab. plura vid. apud *Matth. Marc.* (i) *Græcis* vocatur *δεσμός*, ὄ; ὄ;
Lexic. Phi vinculum, vel *δεσμή*, ἡς a *δέω* ligo, colligo, vincio, quo in VII. *Pa-*
lol. practi- rabolarum fasciculo *Noster* *Salvator* *Christus* ipse utitur, dicendo
pue Etym. (k) *ἠνάστε αὐτὰ εἰς δεσμούς*, alligate ea, (sc. *Zizania*) in fasciculos.
M. DCLV. LXX. Interpretes (l) etiam in nostro loco utramque vocem reti-
 edito. nentes, reddidere: *Ἐν δεσμοῖς ἐν (ἡ ψυχῆ) ἐν δεσμοῖς τῆς ζωῆς. Chaldaicis*
 (k) *Matth.* fasciculus nuncupatur *צָרָר* *ligamen, locus*, a fonte *צָרָר* sc. *צָר* *ligare,*
 13, 30. *colligare, consuere, stringere. Hebrais* v. (qui nobis imprimis attenden-
 (l) *Edit.* di) est *צָרָר* a *צָרָר* quod idem significat ac *Chald.* quæ vox *צָרָר* bis
Ald. & in uno versiculo reperitur, (m) ubi filii *Jacobi* saccos suos frumento-
Rom. ut & rum evacuabant, *Et ecce: אִישׁ צָרָר־כֶּסֶף בְּשָׁקוֹ* i. e. *Cujusque*
Complut. Viri fasciculus pecunie erat in sacco suo. Et paulo post: *Et viderunt*
 (m) *Gen.* את-צָרָרִיהָ כֶּסֶף בְּיָדוֹ fasciculos, ligamen pecuniarum suarum.
 42, 15. Sic & (n) *צָרָר־כֶּסֶף לֶקַח בְּיָדוֹ* i. e. *ligamen argenti tulit in manu*
 (n) *Prov. 7. sua:* Fasciculum pecunie accepit in manum suam, annotante *Cl. Dn.*
 20. (o) *Lex. Buxdorf.* (o)
Chaldaic. §. 3. *Rabbinice* quidem *צָרָר* etiam est *Granum, Lapillus*. Hinc
Tbalm. allegat *Baal Aruch* (p) *צָרָר* quod explicat, *Lapis bora* vel *bo-*
Rabbin. p. rologii, & explicationis ulterioris loco addit: *Sapientes gentium*
 1946. *consciunt coram* Regibus imagines, quibus dant in manus suas 24.
 (p) *Ex* lapides; iisque supponunt pelvim magnam aream: *Et finita bora qua-*
Tbalmud. liber projicit imago lapidem unum in pelvim istam, *cujus sonus per*
Kelim. c. 26 coram Civitatem exauditur, unde cognoscunt horas; *Quamvis Thal-*
 (q) *Lex. mudici*, ut ὁ πρῶτος ἐν ἑνὶ Dn. D. *Buxdorf.* (q) fatetur, ibi aliter ex-
Chaldaic. ponant. In eadem significatione, qua *צָרָר* lapillum s. calculum si-
Tbalm. Rabb. p. 1946. §. 2. Sam. 17, 13. Amos. 9, 9.

gnifi-

gnificat, reperitur in V. T. s. Vincentibus in N. T. calculum candidum pollicetur Christus, verba ita sonant: (r) *δώσω ἀστὴν ἄσποδον* (r) *Apoc. λευκὴν*; Dabo ipsi calculum album; Circa quæ verba ille *ἀσποδον* 2, 17. Philosophus, qui nulla excultus Philosophia, nec ullius lingvæ nisi germanicæ, sed vix recte gnarus, Lapidem Philosophiæ, invenisse gloriabatur, accusando B. Lutherum, quod perperam vertit: *Ich will ihm geben ein gut Zeugniß/vertete debuisse: Ich will ihm geben einen weisen Stein / quomodo versum sit in Bibliis Helvetiorum. O hujus sapientiam insipientem! Annon B. Lutherus optime vertit: Ein gut Zeugniß / ad sensum potius, quam ad sonum verborum respiciens? quod facile rituum Antiquitatis non ignari ipsi concessuri. Nam, sunt verba Pl. Rev. Dn. Dilberri: (s) sicut in judiciis utentur calculis solidis, aut perforatis, albis & atris; Ut solidis & albis Elect. suo Absolutionem, perforatis & atris condemnationem testarentur: Ita rum c. 21. Deus in mediis hæresibus tutos suos præstat, & veluti calculo solido & p. 537. albo dato absolvit eos in conscientiis ipsorum. Deinde, sicut Nomen ejus, cui in Comitiorum suffragiis favebatur, in calculo scribebatur: Ita hic Christus promittit, se novum Nomen (quia in præsentivita adhuc ignoratur) scripturum in calculo albo. Plura vid. apud dictum Aut. d. l. nec non in Comment. Aretæ super istum Loc. Apoc. 2, 17.*

§. 4. Perplacet & illa ingeniosa sententia Jacobi Lydii hoc de calculo ita discurrantis: (r) *Videndum de quo calculo hic agatur: (1) An (r) Jac. de illo, qui dabatur in ludis Olympiacis. An (2) de calculo, qui dabatur Lyd. In An in judiciis absolvendi causa: (3) An de calculis creandi Magistratus. goniffica. Atque tandem sic concludentis: Johannem Calculum candidum vo-sacr. excare vitam felicem, quæ in hac vita incipiat, sed plene in futura possi press. Roseatur; equidem vero quam simillimum esse autumo. Et paulo post: rod. cap. 39. Cerum est, his verbis describi obsignatam in cordibus Electorum per pag. 141. Arrbabonem (u) Spiritus vitæ æterna certitudinem, de qua quis que solus (1) (2) (3) sibi soli est conscius. Alii existimant, Calculos judiciorum atris ad (u) 2. Cor. 1. Condemnationem, albos ad Absolutionem respicere. De quibus 22. 2. Cor. 5, Ovid: (x) *Mos erat antiquis, niveis atrisque lapillis, 5. Ephef. 1, His damnare reos illis absolvere culpa. 14.**

Nec aliis displicet id quod Ribera ad h. l. notavit: Morem fuisse veterum, felices dies albis lapillis numerare, nigris vero infelices, morph. XV. unde illud: (y) *(y) Perf. Sat. 2.*

Hunc, Marine, diem numerâ meliøre lapillo.

A 3

Acce-

Accedit ad hoc, meo quidem iudicio, quod verbum ipsum כֶּבֶד quo in
 (2) *Cant.* Textu nostro Abigail est usa, pro *describere* (2) (Pagninus: *Munire*)
 8, 9. LXX. interpretantur. Etenim, quo loco legimus, 'compingamus illud
 tabulis cedrinis', Hebraice scriptum est כֶּבֶד quod Græci transferunt
 διαγράφουεν, describamus.

Biblioth. §. 5. Καθ' ὁμοιωσιν vocab. *Fasciculus*, teste *Ravan*, accipitur
fac. part. 1. vel *proprie*, vel *improprie*. *Proprie* in seqq. præprimis locis. e. g. (1)
 p. 597 *fac. Fasciculus pecunie.* (2) *Fasciculus Hyssopi*, qui in Agni paschalis san-
 a *Gen. 42*, gvine intingebatur. (3) *Fasciculi manuales.* (4) *Fasciculi literarum.*
 35. *Exod. 12* (5) *Fasciculus Myrrhinus*, cui Sponsus mysticus comparatur. (6) *Fa-*
 22. *Ruth. 2*, *sciculi Zizaniorum*, quæ in fasciculos juxta mandatum Christi ligan-
 16. 2. *Cbr. tur.* ut exurantur, aliisque in locis quam plurimis. *Improprie* f. *Meta-*
 30, 1. 6. *phorice* pro paterna Dei cura atque potentia, siquidem ea, quæ ligata
Cant. 1, 13. sunt in Fasciculo, optime servantur, nec facile excidunt. Sic & in *Fa-*
Matth. 13, sciculo servari dicitur iniquitas, cujus Deus justissimus Vindex optime

30. meminit, & de ea tempore suo gravissimas poenas est sumpturus. *

* *Hof. 13. 12.* §. 6. Πλοσυροειδὲς quod attrinet, *Fasciculus* alto nomine dicitur
faculus, crumena, loculus, zona, apud Rabb. *Marsupium, vinculum,*
ligamina, manipuli, theca vel capsula, in quibus omnibus aliquid prop-
 prie clausum ligatur, constringitur, asservatur. Nec non vocab.
Uter, in quo Electorum lachrymæ numeratæ dicuntur, quæ est dul-

Psal. 56, 9. cissima imago illa Dei, quam pingit David: *Pone lachrymas in ure*
tuo; Annon in commentario, in rationibus, in numero tibi? Quæ
 verba B. Lutherus ita reddidit: *Zehle meine Thränen in deinen*

D. Ursinus *Sack/ohne zweiffel zehlestu sie. De quo Pl. Reverend. Dn. Ursinus,*
in suis A-Superint. Ratispon. Vigilantiss. admodum scite & erudite: Cur la-
nal. fac. Lib. chryma in ure? An (1) *quia pretiose quasi gemme & margarite,*

V. n. 45. quæ in mantica ante se, inque conspectu suo fert insitor aut mango
 (1) *aliquis gemmarius subinde cum studio recensens? Providentia Dei est*
mantica, in quam conjicit Deus omnes nostras curas & lachrymas:
Quam non habet a tergo pendentem, sed a fronte presentem inquit,
Baribol. Coppen. in V. l. c. Esä. 38. 17. Certe peccata suorum projicit
post tergum Deus, Lachrymas vero ponit ante oculos suos. An vero

(2) *quia hic oculorum nostrorum census & tributum? An quæ vulga-*
 (3) *ta vario est, (3) quia Lachryma vinum qs. & Lac Dei & Angelorum?*
Talia enim in utribus servata & gestata, quin & numerata. Plura vide
sis. supra cit. Nec hic videntur silentii supparo involvenda illa, quæ

ad

ad hæc verba: In Utræm tuum, in Lect. publ. MSS. commentatus est Venerandus meus Præceptor, Excell. Dn. D. Martin. Geierus, p. t. Dn. D. Geie Academ. Lipsiens. Rector, ita ponendo: Videlicet instar pretiosi cuius-rus in MSS. dam Tibique multum grati vini, has meas conserva lachrymas, ut super Psal. juxta eam veluti mensuram, aliquando plena mihi admetiaris gaudia. LVI, 9. Metaphora, inquit, deducitur a Vinitore, guttas uvarum, torculari expressas excipientis in utrem suum: Sic namque & Deus lachrymas torculari crucis expressas sedulo extipit, conservat, &c.

§. 7. Porro **צורר החייב** Fasciculus vitæ nonnullis vocatur etiam Liber vitæ, Signaculum Electorum, Catalogus sive Numerus Electorum, Manus Dei, Decretum prædestinationis divinæ, &c. De quo Libro Vitæ Maxime Reverend. & Amplif. Dn. D. Dannhaverus, Patronus & Præceptor meus sancte devenerandus,

Quem nobis utinam servent pia fata per annos
Plures incolumem! ita dissert: Liber Vitæ, nihil
aliud est, quam certa, accurata & viva Dei cognitio suorum. Et mox: Est enim Liber Vitæ, quia in æternum victuri testamento & sorte quadam divina in eo, tanquam Catalogo Viventium consignati exiunt, quorum Nomina in Cælo scripta, atque hinc civitate cælesti in album civium inscribuntur. Hæc & alia quam plurima vid. d. l. ut & ipse Disput. lectu dignissima de Signaculo Electorum. *

§. 8. Cæterum Fasciculus Vitæ s. Viventium Metaphorice dici, certum est Doctoribus. Interim unde petita sit Metaphora, non una esse sententia videri potest. Veteres apud Cornelium a Lapide videntur hoc voluisse, quod Metaphora deducta sit a Fasciculo storum, aut potius Viviradicum. Caspar Sanctius hac de re ita dissert: Sensus diffiçilis non est, translatio paulo obscurior. Quidam Metaphoram etiam esse putant ab arborum ramis, qui in fascès colligati servantur aquis aut humentibus locis, donec in locum transplantentur, ubi firmas agant radices & diuturnas. Et paulo inferius: ita Lyræ, Dionysius & Hugo cum Petro Comestore, Et hi duo postremi Vitium legunt. Sed cur ita legerint, inquit Sanctius, non video. Delrio quidem etiam annotat, corruptam esse alteram illam lectionem, quam citat Hugo Carens in Fasciculo Vitium, & quam exponit de fasciculo sarmentorum sive surculorum, qui reponuntur in aqua & ibi conservantur ad transplantandum. Rationem addit hanc: Nam perspicue mendosam esse docent Optima Latina Exemplaria, Hebræus fons, LXX. Et Paraphrasis

Dn. D. Dannhaverus in
Hodo. sopp.
Christ. Phe-
nom. VII. L.
K. pag. 367.
* Argent.
hab. M.
DC. xxxix
super,
2. Tim. 2 v. 19
Caspar San-
ctius in
Comment.
in Lib. I.
Samuel. 25.
P. 459. &
460. Lyræ,
Dionysius,
Hugo. Peer.
Comestor Hi
stor. Scho-
lasticus,
Delrio.

phrasīs Chaldaica. addo & ego: *Tam Syriaca quam Arabica*, quorum utramque in Regio Operem. DC. L. Lutetiae Parisiorum expresso p. 255. Pofonii in Bibliotheca instructissima *Venerandi Domini Schmidii*, Contubernii uti vocant, Ecclesiastici Pofoniensis in Hungaria Superiori Senioris optime meriti, Fautoris mei *naedias* honorandi, Mens. Septemb. Anni præteriti mihi contigit videre eaque excerptere, quæ nihil de Vocabulo Vitium in se continent. Supra memorato Dn. Ursino non displicet, Metaphoram sumi a *marfupio* sive *loculo*. *Res*, inquit, *magni pretii diligenter colligere solemus, ne nobis excidant, ut ait Perr. Martyr. Et sane vocabulum, quod ibi (1. Sam. xxv.) est, צרור nonnunquam loculum aut marfupium significat.* Itæ, & si quæ aliæ sunt, ingeniosæ Metaphoræ rationes, suum omnes locum habere videntur, si tropum desumptum dixerimus a generali vocis צרור *Fasciculi* significatione, prout quamcunque rem ligat, confringit, asservat, sive deinde ligamen lignorum, florum &c. sive sacculus, uter, &c. fuerit, quæ videtur fuisse sententia *Ravanelli*, quando scripsit; *Fasciculum Viæ pro paterna Dei cum atque potentia usurpari. Quia*, inquit, *ea, quæ ligata sunt in fasciculo, optime servantur, nec facile excidunt. Hinc in Fasciculo Viventium ligata esse apud Deum dicitur vitæ piorum, quatenus Deus vitam piorum studiose servat, & potenter tuetur, ne persecutores possint pro libitu ipsas eam eripere.* Cum hisce *Ravanelli* aliorumque Autorum verbis atque sententiis

- I. Analogia* convenire, fere videntur *Analogia istæ* V. Cornelii a Lapide. Quarum I. est, *quia* Fasciculus adstringitur, ut conservetur: Sic Electi pressuris tribulationum constringuntur, ut iis admoniti per manus Redemptoris in perpetuum conserventur. Quia vero reprobi, quo lautiores in vita sunt, eo longius a divina visionis gloria projiciuntur; Idcirco lapidi fundæ comparantur. Quo videtur alluisse Regius *Vates*: Ipsi vero de manu tua repulsi sunt. II. *Quia*, sicut Fasciculus vinculo quodam & nexu colligatur, ita Sanctorum Coetus eadem fide, eadem spe, eodem charitatis vinculo constringitur, & uno, eodemque divino præsidio undique cingitur. III. *Quia*, sicut fasciculus florum in manu ad oblectationem gestatur, ita electos omnes Deus in manu sua gestat, & virtutum odore, qui ex illis afflatur, continuo delectatur, juxta illud Sapient: Justorum Animæ in manu Dei sunt. IV. *Quia*, sicut Fasciculus non nisi ex certis iisque lectissimis floribus conficitur: Ita Prædestinatorum numerus, ex certis iisque Charitatis virtu-

Psal. 88, 8.

II.

III.

Sap. 3, 1.

IV.

virtutumque cæterarum odore ac suavitate redolentibus, existit. V. V.
Fasciculus notat ordinem, gradusque gloriæ Sanctorum: Sicut enim
 in fasce flos unus alteri ordinate inseritur, & unus præ alio emicat:
 Sic & in Cælo Sancti pro meritis suum tenent locum & ordinem, u-
 nusque præ alio dotibus gratiæ & gloriæ resplendet. Stella enim a 1. Cor. 15.
 Stella differt in claritate: Sic & Resurrectio mortuorum. Hæc de 41.
 voce *Fasciculo* sufficiant nobis.

§. 9. De voce פּרְוִי pauca habemus ad rem nostram. Si juxta
 Grammaticam consideremus, & *Vitam*, & *Viventes* significare pot-
 est. Nam ex Lexicis quoque cuius facile constat, quod פּרְוִי, Sub-
 stantivum pluralis Numeri tantum, notet *Vitam*. Jam vero Nomen
 Adjectivum פּרְוִי, *Vivus*, *Vivens*, similem isti prorsus facit pluralem
פּרְוִי, *Vivi*, *Viventes*. Itaque per Grammaticam utique *Fasciculus*
פּרְוִי potest reddi vel *vite*, vel *Viventium*. In Versionibus sane
 utroque modo redditur. *Fasciculum Vite* transtulerunt LXX. & Pa-
 gginus. *Fasciculum Viventium* Vulgatus, B. Lutherus, Tremellius.
 Sed cum nobis, quoad Rem, non videatur aliquid momentosi discrimi-
 nis importari, curiosiores esse nolumus. Inprimis quia Theologos
 quoque Nostrates utroque modo loqui observamus.

§. 10. Sub finem hujus Membri I. licebit obiter annotare. I. Sam.
 XXV. 29. פּרְוִי & קֶלַע per Antithesin sibi invicem opponi. פּרְוִי *fasci-*
culum, *loculum* sumus interpretati. קֶלַע *fundam*, *corinam*, præterea
 & *velum* significat, cui pictæ imagines sunt intertextæ. Verba ipsa
פּרְוִי quidem *ligare*, *conservare*, *claudere*, atque adeo *describere*, ut su-
 pra habuimus, significat; קֶלַע *perdere*, *circumagere*, *torquendo nere*
aut projicere. Itaque *funda* primum *Fasciculo* opponitur, quatenus
 ligamen notat. Quoniam etsi utrumque vincula & habenas habet,
 eorum tamen *fasciculi* partes, quas complectitur, quiete cohibet:
Funda contra lapidem circumagit & torquet. *Fasciculus* itaque simi-
 lior placidæ quieti Sanctorum; *Funda* turbis impiorum. Confertur
 deinde, nec minus commode, cum *Fasciculo*, qt. est *Zona* & *mar-*
supium, quod undique septum ac munitum est: *Funda* vero plagulis
 hiat & undique patet. Hinc *loculi*, si quos sepofuerimus & sedulo
 clausi sint, securos nos præstant: *Fundæ* quicquid immiseris, facile
 elabitur. Neque vero, ut servet lapidem plumbumve, accipit, sed ut
 statim ejiciat. Divina Providentia cum utraque re suo quodam modo
 conferri potest, siquidem justos, ut *loculi*, servat & protegit: Impro-
 bos

bos ut funda statim abdicat & eiecit. Denique q̄. Fasciculus Viven-
tium alias *Liber Viæ* appellatur, datur iterum oppositio: Hujus
enim geminae sunt paginae. Pars altera ungue adamantino descripta
est: altera velis aut tapetibus arte phrygionica paratis. Horum de-
lebilis materia, prior invicta & aeterno robore constat. Calculum igitur
& aeternum silicem Davidi tribuit, hostibus picturam textilem.
Ut intelligat Davidis gloriam quidem suam nullo unquam tempore
labefactandam: At vero inimicorum memoriam, a quibus nunc
tantopere exagitetur, cito obliterandam esse, prout literis memo-

Cl. Rang. riaeque prodit *Claudius Rangolius Crepserens. Vales.* Nec (si rem
Comment. saltem spectes) huc inepte referuntur verba *Cl. Glassii* * elegantissima:
in b. l. Funda projicere animam inimicorum Davidis dicitur, cum contempnim
* Rbet. sac. eam abjicit & violenter ipsis eripit, sicut lapis funda emissus longe
Tract. h. c. 7. abjicitur, absque ulteriori ejus cura, Metaphora a re presenti, armis
pag. m. 134. nimirum Davidis desumpta, quæ Abigail conspicabatur. Contra li-
gare secum animam Davidis in Fasciculo Viæ, ibidem dicitur: Cum
eam paterne curat, contra mortem ab hostibus intentatam custodit,
& omnimode securam præstat, ut avelli ei a quoquam non possit.
Sed satis de his: sequitur

Membrum Secundum.

§. 1. **A**ntequam ad aliorum hujus Textus paraphrasin, nostramque
sententiam descendentes perpendimus, animus hic est prius
considerandi atque explorandi nonnullorum Rabbiorum, eorum-
demque præcipuorum, partim Scripturæ S. convenientem, partim
ipsi discrepantem, fabulasque sapientem sententiam.

R. Jiz-
zback Ab-
arbanel
Comm. in una cum Dn. Job. Bened. Carpzovio, Lipsi. Amico meo dilectissimo,
Proph. Pri Basileæ M. DC. LVIII. M. Octob. mutuo habui) gloriatur inter alios
ores vid. Filius e radice Isai Berblehemita, e familia Domus David, Principis &
Libb. Jos. Imperatoris populi Israelis oriundus, sequentia annotat: Vers. 28. Abi-
Judic. l. & gail ait, quod JEHOVA Davidi sit constituturus בית נאמן Domum
II. Sam. firmam, veram. Ubi R. Abarbanel prolixè agit, quid per domum
nec non I. firmam intelligat. nempe מלכות Regnum, q̄. dixerit Abigail:
& II. Reg. Benedicendum Dominum: Davidi יהוה בעולם in hoc seculo, &
Edit. Con-
stantinop. כי עשה יעשה לה לארני בית והוא המלכות. in altero. בעולם הבא
in fol. יהיה נאמן ער אלף רור לזועד ולא כבית שלול שקיעה שש
את

את מלכותו מעליו והיה זה הלך לפי שמלכותו ח ארני נלחם וכו'
Nam constituendo, inquit, constituet Jehova Domino meo domum i. e. Regnum. Id vero firmum erit usque ad mille generationes seminis tui; Non quale est Saulis, a quo laceravit JEHOVA Regnum suum, ut Tuum id fiat. Domini enim bella Dominus meus gerit &c. Rationem addit, quod bella Domini gerat, ideo, quia adversus Saulem pugnet, qui inimicus ac hostis sit DEI, quod Sacerdotes Domini interfecerit. Præterea in Davide nullum malum inveniatur. Unde licet surrexerit homo ad insectandum eum, & quarendum animam ejus: Anima tamen in Fasciculo Viventium apud Deum sit ligata. Per *hominem* illum in אדם ייקם intelligi Saulem, ait Abarbanel, qui interficere Davidem cupiens, insectatus est eum. In specie vero respicere Abigailem ad Historiam, quæ accidit in spelunca, jam universo Israël's populo notam, quippe quæ paulo ante acciderat: כו היה ענין: וכו מעשה המערה מפורסם ככל ישר אל וכו *Postmodum interpretationem verborum יהיתה נפש אדגו צרורה וגו Et anima Domini mei ligata erit in fasciculo viventium, aggreditur: Quando pergit Abarbanel. והיא אמרה והיתה נפש אדגו צרורה* *Parascha* כצורך החיים את ה ר ל אחרי מותך תמלך נפשך בעונג *sive sectio-* והאלקי בהוי הנציים ורמזה בזה המאמר אמתת הדישארות *ne XII.* לצרוק בעונג ולרשע בצער ושהצרוך והרבוך האמתו לנפש *quæst. III.* הונת עם ה אלקיך ולא עם השבל הפועל כמו שחשבג *in Samuel.* המתפרספום ואת נפש אויביך באותו עולם הנפשות *fol. 65. col.* יקלענה בתוך כפ הקלע רל שלא תהיה צרורה במנוחה נכונה ובישיבה על יונה מתנועע בצער מופלג כאבן שישליכו ככות גרול בקלע מן אל זן וכן הבין המתו גם הצרוך הנזכר ככאן על העונג הנפשי מסכים מהג ש אזלר לאיעזר אדער וכו *i. e. Et illa dixit: Et erit Anima Domini mei ligata in Fasciculo Vitæ cum Jehova. Vult dicere: Post mortem tuam regnabit Anima tua in gaudio divino, in vita æterna. Indicavit itaque hoc dicto: Veritatem reliquiarum, quæ sunt iusto in gaudio, & impio in dolore. Quod etiam Conjunctionio & adhesio vera sit Anima cum Domino Deo, non autem cum intellectu pratico, quemadmodum putarunt philosophantes. Et animam inimicorum tuorum scilicet, in isto seculo animarum, projiciet in medio volæ fundæ, h. e. non erit ligata in quiete preparata & in sede superna, sed movebitur cum dolore summo, sicut lapillus, quem pro-*

jiunt magno impetu per fundam e loco in locum. Et sic intellexit Chaldaeus Interpres, Fasciculum cujus hic fit mentio, de voluptate animarum, consentiens ei quod dixerunt Rabbinus nostri p. m. cum inquit: R. Elieser dicit, Anima justorum sunt subter throno gloriae reposita, quia dicitur, & erit anima Domini mei ligata in Fasciculo vitæ cum Jehova: Anima vero impiorum sunt ejetæ & vagabunde, ab initio seculi usque ad finem ejus, nec habent requiem, quia dicitur: Et animam inimicorum tuorum projiciet in medio volæ funde. Porro, postquam præmisit dignitates istas Corporalem & Spiritualem, ad quas David pervenurus erat, extraxit Conclusionem unam ex illis, quæ hæc est: Et erit, quando fecerit Jehova Domino meo, secundum omne quod locutus est: Quod est verbum complectens utramque dignitatem prædictam. Hisce.

Rationes

Abigailis, quibus David permotus a cade Nabali abhorre debuit.

Quia (1)

(2)

(3)

(4)

§. 3. Subjungit rationes, quibus persuasit Abigail Davidi, ut abhorreret a malo tanto, neve interficeret Nabalem. (1) Quia Nabal non sit מור בן מור filius mortis, ideo, quia David nondum sit plenarie in Regem constitutus, tunc enim læsæ Majestatis crimen commisisset, jam adhuc non item, (2) Quia Davidi bella sint gerenda cum Philisthæis & Gentibus, unde discedendum a Nabalo, qui etiam Isralita. (3) Quia Saul infectaretur, & quæreret animam Davidis, ut interficeret, unde cavendum esset, ne sanguinem innocentem effunderet, atque ita in Saulis manum justo Dei judicio traderetur. (4) Ne, si interficeret Nabalum, postea cum Deus Regnum ipsi confirmaverit, mala conscientia ob perpetratum homicidium & vindictam privatam prematur.

§. 4. In Explicatione Argumenti III. meminit inter alia etiam ואל זאת הטענה Fasciculi Viventium, cum inquit, רמזה באמה רוקם אדם לררפך ולבקש את נפשך שהוא שאול ועכו והה נפש ארגו צרורה בצרור החוי את ה אלקיך רל שיציליהו השם מירו וישמור את נפשו והוא צרור החיים אשר זכר כלומר שיש מור אהו ממות ואמר ראת נפש אויביך יקלעה בהוך כפ הקלע רצה ששאול ילך טון אל זן רודם אחריו כאשר ירדפ הקורה בה רים ולא ימצא מנוחלכפ רגלו כאבן המתנועע: h. e. Et ad hanc objectionem digium intendit dicto: Et surget homo ad persequendum Te, & ad querendum animam tuam, qui est Saul. Nihilominus (vult dicere) eris anima Domini mei ligata in fasciculo vitæ cum Jehova Deo tuo,

tuo, qf. dicat, quod liberaturus eum sit Jehova e manu illius, & servaturus animam ejus. Hic enim est Fasciculus Vita, cujus meminit, qf. dicat, quod servaturus eum sit a morte. Quod vero dicit; Et Animam inimicorum tuorum projiciet in medio vole funda, hoc vult, quod Saul profecturus sit e loco in locum ad persequendum eum, quemadmodum quis persequitur perdicem in montibus, & non inventurus sit quietem vole pedis sui, sicut lapis, qui movetur (projicitur) funda. Nihilominus Jehova non derelicturus sit ipsum in manu ejus.

§. 5. Quæstioni III. Sectionis XII. Septem Radices verborum Abigailis ad Davidem subjungit, quarum Summarium tale est: Et ecce numerarunt Sapientes nostri p. m. Abigailem inter Prophetissas, idque propterea, quia observarunt in verbis ipsius futura, dum dixit: Et recordaberis Ancille Tue &c. Juxta illorum expositionem. Quæ tamen Prophetia non est, nisi in gradu Spiritus S. qui (gradus) dicitur Prophetia vocabulo late sumpto, quemadmodum exposui in Historia Hanna. Non itaque hoc dicere voluerunt, quod venerit ad eam verbum Propheticum, sicut ad Deborah & Chuldam. Testatur etiam de hoc Prophecia ejus, quam edidit, cum dixit: Et erit Anima Domini mei ligata in fasciculo vita cum Jehova Deo tuo, sed animam inimicorum tuorum projiciet in medio vole funda, juxta priorem quidem expositionem, cujus ante mentionem feci. Consentiant vero etiam in hoc Sapientes nostri p. m. Jam si diligentius consideraveris, invenies in dicto hoc nervoso, comprehendendi VII. Radices (doctrinas) insignes de Arcanis, quæ inveniuntur in doctrina de animabus.

§. 6. Hic sequerentur Radices ipsæ, nisi pagina angustia ex his ipsis tantum Compendium qf. excerpte nos juberet. I. igitur רש רמ Doctrina s. Radix ex mente Abarbanelis, R. alias acuti ingenii, hæc est, quod Anima intelligens supermaneat aeterna ex reliquis Speciebus anima. Et hoc est contra sententiam Epicuri, qui credidit, animam consumi vel interire cum corpore. Jam olim (pergit ita Abarbanel) solide docuit hanc radicem sive doctrinam Salomo Rex, qui requiescat in pace, quando dixit: Et revertetur pulvis in terram, sicut fuit, & Spiritus revertetur ad Deum, qui dedit Eum. Tandemque concludit his verbis: Radicem hanc primam indicavit sapientissima mulier per hoc, quod dixit: Et erit Anima Domini mei ligata in Fasciculo Viventium.

§. 7. Radix II. est, quod reliquæ, quas habet Anima justæ, sint in II. Radix.

individuo & in particulari, h. e. *separatim*, sive per se *singula* existant, & non uniantur anima, postquam ex corporibus suis exiverint, per adhesionem & unionem cum intellectu practico, quemadmodum putarunt circa hoc multi Philosophorum, sed unaqueque anima remanet separata per se. Clausulam hancce adponit: **רָאִירָה לְמִזְמֵה הָאִשָּׁה: וְהָיְתָה כְּאִמְרַתָּה בְּאֵזְרֵי רַחֲמֶיךָ יְיָ: וְפֶשֶׁר בְּפֶרְטוֹ בָּאִשָּׁה: יְיָ: וְהָיְתָה כְּאִמְרַתָּה וְהָיְתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנָי צְרוּרָה לְךָ וְפֶשֶׁר בְּפֶרְטוֹ בָּאִשָּׁה: יְיָ: וְהָיְתָה כְּאִמְרַתָּה וְהָיְתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנָי צְרוּרָה לְךָ**
Huc respexit Mulier religiosa cum dixit: Et erit Anima Domini mei ligata, qf. dicat, Anima ejus in particulari & individuo.

III. Doctrin.

§. 8. Doctrina III. est, quod reliquie Anime se non habeant ut intelligibilia & scientie speculative, quemadmodum putarunt multi philosophantes ex nostratibus. Quam sententiam pridem refutavit Rabb. Chasdai p. m. in Lib. suo. Omnia hæc docent, inquit, quod Retributio animarum non sit intelligibilibus speculative adscribenda, sed præceptis divinis, hoc innuit mulier hæc, quando dixit: Quia bella Jehova Dominus meus bellat, quod est factum per implementationem præceptorum, & malum non invenietur in Te, a diebus tuis: זה וּבְזִכְרוֹתָּי וְגַר וּבְזִכְרוֹתָּי וְגַר אִמְרַתָּה וְהָיְתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנָי צְרוּרָה לְךָ וְפֶשֶׁר בְּפֶרְטוֹ בָּאִשָּׁה: יְיָ: וְהָיְתָה כְּאִמְרַתָּה וְהָיְתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנָי צְרוּרָה לְךָ
i. e. De merito horum omnium dixit: Et erit Anima Domini mei ligata in fasciculo viventium.

IV. Radix.

§. 9. Radix IV. est, quod reliquie & adhesio animarum post mortem non sit adscribenda intellectui practico, sed cause prime nempe Deo benedicto, cumque eo uniantur Anima perfecta. Hinc de eo dixit David, qui requiescat in pace; In ejus manu est anima omnis viventis. Ecce Radicem hanc indicavit Abigail per id, quod dixit & erit Anima Domini mei ligata in Fasciculo Viventium cum Deo tuo, qf. d. quod adhesura sit cause Prime que est Deus benedictus, non intelligentia agendi.

V. Rad.

§. 10. Doctrina V. quod Anima non in vita corporali, sed in altera apprehendat gaudium, gaudium excellentissimum, utpote Deum benedictum, i. e. eterna Majestatis divina apprehensione fruatur & delectetur. Annectit & hoc: quod justii sedeant, & Corona super caputibus eorum, & fruantur splendore Majestatis divine. ubi intelligi volunt per Coronas merita eorum & opera eorum bona. Per splendorem autem Majestatis divina emanationem & apprehensionem eternam, qua fruuntur & delectantur, sicque concludit, Hoc indicavit Mulier laudabilis iterum per hoc, quod dixit: Et erit Anima Domini mei ligata in Fasciculo Vita, qf. dicat, in fasciculo apprehensionis & emanationis, qua

qua vocatur Vita, aut in congregatione intelligentiarum separatarum, que vere viventes.

§. 11. Radix VI. est, Quod Anima & piorum & impiorum super VI. Rad. maneat, post mortem, vel ad accipiendum prænium, vel ad accipiendum penam, illorum reponantur in Thesaurum Dei, horum ejiciantur in Terram. Clausula: Hoc est, quod dicit Abigail Davidi in Spiritu fol. 65. S. Et erit Anima Domini mei ligata in fasciculo vitarum cum Jehova col. 5. Deo tuo, at animam inimicorum tuorum projiciet in medio vole.

§. 12. Doctrina VII. & ultima est de quidditate pœna Impiorum, VII. Rad. nempe quod anima impiorum ad combustionem atque dolorem damnatur æternum. Digna est, quæ translata Latine hic tota inferatur. Hæc doctrina est, quod pœna eorum non sit interitus & privatio simplex, sed sit pœna maxima & dolor æternus. Cujus quidditas non est comparabilis cum hac vita, idque propterea, quia ibi subiectum subtile est spirituale receptivum maxime ejus quod ipsi accidit. Invenimus, idem sensisse Sapientes nostros p. m. quorum quidam dixerunt, quod (pœna impiorum) sit ignis tenuis, subtilis, puniens in summo gradu. Verba ipsorum sunt: Ignis, quem nos habemus, est unus ex sexaginta, qui in Inferno sunt. Sic appellarunt pœnam istam propterea, quod (impii) condemnentur ad combustionem, hujus v. ignis sit subtilissimus, inter causas cooperantes, anima vero sit spiritualis & subtilis, si respecteris crassitiam essentie ejus. Differunt etiam gradus prævaricatorum per hoc ipsum. Nam quidam condemnantur in decem Menses, quidam vero condemnantur in generationes generationum, quemadmodum extat in Tractatu de principio Anni. Eademque etiam fuit sententia Rambanis de reliquis retributionibus, quas habet. In Capitulis vero Rabi Elieseris dixerunt Magistri nostri; quodnam est delictum inter animas iustorum & animas impiorum? R. Elieser dicit: ופשות של צדיקים ונזוות החת כסא הכבוד ותשמתן של רשעים והיתה נפש אדוני צורה כצורה החיים: *quæ dicitur: quia dicitur: ופשות של צדיקים ונזוות החת כסא הכבוד ותשמתן של רשעים והיתה נפש אדוני צורה כצורה החיים* q. d. *Quod sicut lapis in funda motum habet mixtum, modo sursum, modo deorsum, modo rectum, modo circularem, prout agit torquens illum juxta istam motus mixturam, sic res se habeat in mundo animarum quoad animas impiorum respectu contorsionis & confusonis causatæ a necessitante, qui punit eas. Et hic dolor est ipsis ineffabilis, propterea quod*

quod moventur & dimoventur ab uno malo egrediente e natura earum in malum aliud, nec tamen finiente. Siquidem pena ipsorum durat usque dum consummabitur tempus destinatum pena eorum, modo parvum, modo magnum, modo eternum, prout decrevit sapientia divina. Hoc indicavit Mulier nobilissima ore suo proferens mysteria, quando dicit: At animam inimicorum tuorum projiciet in medio vole funde. Ubi nota, quod dixerit, in medio vole funde. Nam in hoc etiam non erit similis anima inimicorum ejus lapidi, quod licet motus omnis ejus sit mixtus intra fundam, nihilominus exeat inde, acquiratque sibi locum, in quo quiescat, tq. loco sibi naturali; Cumque anima impij non ita sese habitura sit, siquidem, funda torquetur eam, pena ejus, & eternum erit in medio vole funde; ita ut non exeat inde, nec veniat in locum suum, aut inveniat quietem vole pedis sui. Ecce, inquit R. Abarbanel, habes septem Radices sive doctrinas istas, que comprehenduntur in di-

R. Simeon Et hoc; Ubi ostendit Tibi super lapide uno septem oculos. Atque hoc est, in Jalkut quod docet Spiritus J E H O V A E, qui locutus est per eam (Abigall) id. est, & sermo ejus super lingua ejus.

Commen- S. 13. R. Simeon Concionator Francofurt: in JALKUT ad verba
tat. in toc. nostra: Et erit Anima, &c. hæc adponit ex doctrina Talmudica atque
Bibl. vario R. Eliesere, cujus verba S. Præc. posita sunt: quia dictum est; Et erit
& allegori Anima Domini mei ligata in fasciculo vite cum J E H O V A D E O T U O.
co, ex va- Quod vero attinet animas impiorum: Angelus unus stat in Extremita-
riis anti- te Mundi una, & alius in extremitate Mundi altera, qui projiciunt eas
quis Li- alter versus alterum: quia dictum est, & animam inimicorum tuorum
bris, veluti projiciet, in medio vole funde. Dixit Rabba ad Rab. Nachmanem: In-
Siphra, termediis quid fiet animabus? Qui respondit ipsi; Si mortui non dix-
Mechilta, rint vobis hanc rem: Nonne dixit Samuel? Tam hæc (Animæ justo-
Rabbos, rum) quam illa (animæ impiorum) veniunt in manu Dume, h. e.
Tanchu- Angeli mortuis preserti & traduntur (sua quælibet forti) sed his est
ma, Tal- requies, istis vero non est requies.

mud. &c. R. Elieser filius R. Jose Galilai dicit: Signum hoc est traditum in
colleto. manum tuam. Omni tempore, quo homini conceditur vita, anima ejus

Nam. est deposita in manu Creatoris sui: quia dicitur: Anima omnis viven-
77p tis est in manu ejus. Et quidem si Mortuus est (homo) data est (anima
part. 2. l. 19. ejus) in Thesauo (Dei) quia dictum est, & erit Anima Domini mei
col. 4. Edit. ligata in Fasciculo Viventium. R. Huna ita: Quotquot Israëlita mo-
Cracov. riuntur, extra terram (Israël) eorum animæ congregantur in terra
R. Elieser.

R. Hunna.

(Isra-

(Israel) quia dicitur: *Et erit Anima Domini mei ligata in Fasciculo Viventium.* Omnium vero impiorum anime ejiciuntur extra terram, qui moriuntur in terra (Israel), quia dictum est: *At animam inimicorum tuorum projiciet in medio vole funde.* Futurum enim est, ut Sanctus & benedictus Deus apprehendat alas Terra, & excutiat eam ab omni immunditie, projiciatque illos (impios) extra terram (Israel) quia dictum est: *Ad apprehendendum alas terræ, ut excutiantur impii ex illa.* Verum, Latine detextis Rabinorum opinionibus atque judiciis variis missis, conferimus nos ad Christianorum sententias, quibus potius mens sana in corpore sano, atque facimus progressum ad

Membrum Tertium.

§. 1. Sicut plerique Judæorum communiter hanc loquendi formulam de altera vita intelligunt, quod, quamvis pii in hac vita multa acerba patiantur, tamen in altera arctissima necessitudine sint copulandi cum Deo, veluti ex præcedentibus constat, nec non ex R. Salomone, R. Levi, R. Kimchio, quamvis R. Jesch. dissentiat: Ita contra I. repetiuntur haud pauci ex Christianis Doctoribus, qui verba loci citati tantum de Conservatione in hujus vitæ periculis accipienda putant. Confer. D. Franz. (a) ut & Martin. Delrio, (b) quorum iste, fors, inquit, vitas seculi vocat vitam diuturnam, ut a Deo intelligari Fasciculo Viventium idem sit, ac a Deo sedulo & diligenter curari, custodiri & conservari, ne quis vitam (nam Anima hic vitam hanc præsentem significat) non modo non adimat, sed ne quidem perturbet, ut indicat oppositio ejaculationis in funda. 1. Sententia D. Franz. (a) De Interpret. Script. Sac. Orac. 69. p. 821. &

§. 2. Putamus, eandem plane sententiam fuisse D. Job. Bugenbagii. (b) Bene precantis est, inquit, Sit Anima tua servata a Deo in Fasciculo, i. e. numero Viventium. Hoc est, Tua vita custodiatur a Deo integræ inter vivos, vita autem adversariorum vertigine & rotatu judicii Dei intereat, ut nesciant, quo se vertant. Sic D. Hieron. Wellerus (d) arbitratur: Communem tum fuisse in populo Dei, hanc loquendi consuetudinem, haud dubie a Patribus acceptam, videlicet, Deum ita colligere pios in fasciculum & fovere in gremio suo, i. e. verbo, sicut homines solent, id quod sibi charum & antiquum est colligere & adservare. Voluerunt autem S. Patres hac figuratâ oratione ostendere junioribus ac imperitoribus, pios curâ esse Deo, ab eoque in magno haberi pretio, & conservari ac protegi contra omnes furores Diaboli & Mundi. Adagial. V. T. Adag. 185 pag. 197. (c) D. Job. Bugenbagii Comm. in Sam. Prophet. 1524. Hier. Weller. Comment. in b. l.

C

§. 3. Comment. in b. l.

(e) *Sanctius* §. 3. Eundem sensum facere videtur *Sanctius*. (e) *Fasciculus*, inquit, *Congregationem* significat eorum maxime, qui eodem vita instituto & morum similitudine conveniunt. Sic reprobi, quia in morum studiorumque similitudine consenserunt, in unum fasciculum dicuntur colligandi & in eundem suppliciorum locum extrudendi. Colligite (f) *Matt.* Zizania & alligate in fasciculos ad comburendum. (f) Et *Esa.* (g) 13. 30. (g) Congregabuntur in congregatione unius fascis in locum, & claudentur *Esa.* 24, 22. in carcerem. Quare custodiri in Fasciculo viventium nihil est aliud, quam inter viventes numerari & a morte eximi, quæ hominem a viventium fasciculo dissolvit.

II. *Sententia*. §. 4. Alii vero, quæ II, est *Sententia*, ad solam circa *Electos* curam hunc locum videntur velle pertinere. Quia omnes ferme (metaphoras puta *Expositorum*) eo colliment, quod, sicut vel egregii seculi ab hortulano colliguntur, vel a Patribusfamilias alia pretiosa, singulari cura, in thesaurum colligantur, reponuntur, conservantur, facta testaque ab interitu supermaneat; Ita Deus, providus ille Paterfamilias cœlestis, animas piorum atque *Electorum*, utpote res ipso auro fulvo longe pretiosiores, sua ipsius Providentia divina, curaque paterna, congreget, congregatas conservet, conservatas inter viventes sive *Electos* numeret, sicque sua manu eas teneat, ne ulla vi disgregentur, nec ipsi extorqueantur. (b) *Quin* imo nec in morte solvitur ille Dei fasciculus, *Morimur Domino*, (i) nec in periculis: 28. *Exod.* 23, 22. *Psal.* protegemur enim a Domino. *Rom.* 8.

§. 5. Et ejusdem plane sententiæ videtur esse *Cornelius a Lapide*; *Rom.* 14, 8. *Fasciculus*, ait, *Viventium apud Deum est Dei Providentia & Cura*, in qua ipse eos, quorum vitam conservat, q̄. colligatos habet, ne quis pereat. Et paulo post: *Fasciculus viventium est Catalogus, vel positus Cætus & Concilium Sanctorum Dei Amicorum & Electorum, ad vitam æternam. Vice versa: Fasciculus morientium est Catalogus damnatorum ad mortem æternam. Hi enim, inquit Propheta Esaias, congregabuntur in Congregatione unius fasciculi in lacum. Lapis vero in funda rotatus, sunt impii & reprobi rejiciendi in gehennam & mortem æternam, ut sensus vers. 29. 1. *Sam.* 25. talis existat: Si, sc. Mi David, vitam Nabalo, hosti, condonas, cum ipse suis in te probris mortem mereatur; Deus congruam Tibi mercedem rependet, ut vicissim vitam tuam contra omnes te persequentes, ac præsertim contra Saulem, tueatur, illamque inter tot pericula securam & longævam divitissime*

nuntur in Apotheca vel cellario. Heb. אפודק & צרוך Et hoc est, quod ait Abigail ad Davidem per Spiritum S. dicens: Et erit Anima Domini mei colligata in Fasciculo Viventium, sive vita cum Domino Deo tuo. R. D. Kimchi in glossa ejusdem Loci. Cum dicitur את יהוה את particula את ponitur loco את i. e. ad, sicut Jud. 19. את בית ad Domum Jebone ego vado. Et Hiob. 26. את מי ad quem annuntiasti ver-

ⁿGalati-
ba. Ex quibus omnibus colligit Galatinus: (n) Id quod Abigail per
nus Lib. 6. Spiritum S. Viventium Fasciculum vocavit instar conservatorii
de Arcanis gemmarum vel pecunie, que in sacculo vel in panno ligantur &
cap. 9. servantur, hoc Judaeorum Doctores animarum justorum Apothecam sive
Cellarium appellasse. Plura vid. apud. denomin. Autorem d. l.

§. 8. Et omnino cum D. D. Gerharo rectius illi faciunt, quibus & nos nostrum υπεργάλλον μίσθον adscribimus, qui de utraque (pre-
cipue tamen aeterna) intelligunt Vita. Ut hæc Phrasis non tantum
significet, Deum hac in vita Davidem vivum & sospitem in peri-
culis conservaturum, sed & post mortem in vitæ aeternæ gaudia re-
cepturum, ratio hæc est, quia Deus gratiose suo favore pios non
tantum hac in vita, sed & in futura complectitur, ut hic illa colli-
gatio inchoetur: ibi vero perficiatur. (o) Et Emphasi haud caret,
quod dicitur in Hebr. בצרוך החיים In Fasciculo Vitarum:
Biblioth. Chald. Interpres reddidit: בגנן חיי עלמא In thesauro Vitarum
portat. l. 3. eternitatis. Nam Hebræorum Idiotismus est, Numero pluralivo
p. 2. Com- præstantiam & magnitudinem rei indicare. Rectius igitur, inquam,
ment. in b. illi sentiunt, liceat mihi verbis Theologi Magni uti (p) Venerandè
l. p. m. 135. Dn. D. Job. Schmidii, Præsidis Argentorat: Conventus Ecclesiasti-
(p) Dn. D. ci, deque universa Christi Ecclesia optime meriti, Domini Patroni
Job. & Præceptoris mei fidelissimi, cheu desideratissimi! qui dicunt: Sa-
Schmidt pientissimam Abigailem, utramque, precipue tamen future vitæ felici-
p. m. 17. citatem divina inspiratione, Davidi polliceri; Ille sensus sit: Si san-
Disputat. gvinem innoxium non effuderis, neque te ipsum ultus fueris, adeoque
Theolog. divino obtemperaveris mandato, non tantum ex omnibus vitæ hujus
de Præde- periculis Dominus te liberabit, sed, quod longe amplius est, inter vitæ
stin. super futuræ hæredes, quos nemo ipse de manu rapere potest, habebit. Quem
Dn. ad admodum enim per ejaculationem impiorum, & tyrannorum sive ho-
Ephef. 1. 4. stium Ecclesie in funda, Spiritus S. non tantum innuit, vitam eorum
ib. 23. in terris dubiam, inquietam, brevem, curis & sollicitudinibus ob-
noxiam, ac arumnis plenam futuram, sed eosdem tandem male peri-
turos,

turos, & a facie Dei, in exteriores tenebras abjiciendos: Sic per Colligationem in Fasciculo Vitæ, non solum hujus vitæ commoda, multis permixta incommodis, sed præcipue futuræ vitæ, qua demum vera vita est, beatitatem intelligit, hucusque verba nunc in Fasciculo Viventium, sive Eorum, qui soli digni dici vere vivere, colligati & in manu Dei Opt. Max. conservati, jam triumphantis mei B. Schmidii.

§. 9. Addenda istis nervose dicta atque in calamus nostrum su. Dn. D. Seper Libb. Historicos ante biennium dictata Plur. Rev. & Excell. Dn. bast. Præsidis hujus Dissertationis, Accurati Sacrarum Literarum Inter-Schmidpretis, Præceptoris atque Patroni mei filiali amore prosequendi: in MSS. Ligatam animam alicujus in Fasciculo Viventium nihil aliud esse, super Libb. quam ita apud Deum in gratia esse, ut a Deo non sit deserenda, sed Histor. in æternum vivificanda & beanda. Ex quibus omnibus tandem noscitur, quid sit FASCICULUS VIVENTIUM, nempe quod alias Dextra Dei nominatur, utpote in hac regione morientium gratiosa Dei Definitio. Protectio, qua ab omni periculo & vitæ discrimine securi & tuti esse possumus: In Regione autem Viventium post mortem plorum Collectio, æternaque Salvificatio & Glorificatio.

§. 10. Unde nunc *Uusus Practicos* sub finem extrahimus, Quorum *Uusus Practicos* I. Sit *Διδακτικὸς*. Latet in hac nostra Abigailis gemmula (1) *Ετικὸς*. *Doctrina de Providentia divina circa pios speciali*, qua eos adversus I. *Διδασκαλικὸς* Diabolum & mundum potenter protegit, & in vita hac quoque *καλῶς* porali, quantum gloriæ Dei & Saluti eorum promovendæ prodest, (1) inter gravissimas persecutiones conservat: modo per veram fidem in gratia Dei permaneant, nec peccatis contra conscientiam tum fidem, tum gratiam Dei perdant. De ista divina Providentia, securum reddere voluit Davidem prudentissima Mulier. *Doctrina de Providentia divina*. Nam dehortata est eum a peccato, voluitque, ut in ipso nulla malitia inveniretur, nec sanguinem funderet ex vindictæ cupidine, v. 26. (2) *Doctrina de Providentia divina de Libro Vitæ*. Et tum promisit ipsi, fore, ut, si homo, ex instinctu Diaboli, adversus ipsum surgat, nihilominus Anima ejus sit vincita in Fasciculo vitæ apud Deum, v. 29. (2) *Doctrina de Libro Vitæ*: Qui (defini- * *In Dispositione* Excell. Dn. Præsides. *) est *Notitia*, memoria, decretum circa gratiosam acceptationem & susceptionem in Catalogum filiorum Dei, aut de Pbrasis Civium, aut familie societatem: Quemadmodum sc. qui hoc in munde deletionis *Libro Vitæ* do per literas atque instrumenta Scripturarum in numerum filiorum *Libro Vitæ* te §. 15.

adoptatus, jus omne filiorum consequitur confirmatissimum: Qui Catalogo civium adscribitur, jus civitatis omniumque privilegiorum civitium adipiscitur: Qui in familiam adsciscitur, juribus familiae fruatur. Librum hunc Vitæ in Fasciculo Vitæ sive Viventium habemus. Fasciculum vocat Abigail, in quo ligatæ sint animæ eorum; qui Deo grati sunt. Est & Liber fasciculus, in quo Catalogi memorie & decreti divini compacti sunt: Ut non immerito passim Theologi Librum Vitæ cum Fasciculo Vitæ, de quo Abigail, contulerint. Est Liber vitæ ejusmodi fasciculus, in quo quisquis est, curare debet, ut in eo ligatus maneat. Non dubitavit prudentissima Mulier, quin Anima Davidis in isto fasciculo ligata esset; Admonuit tamen, ut peccatum omne atque offendiculum declinaret, quo imposte- rum esset & maneret anima ipsius in eodem Viventium fasciculo. Id si non observasset David, expectandum ipsi fuisset, quod Psalmus

(3) *Doctrina de Prædestinatione.*

ipsum alii imprecatus, ut deleteretur e Libro Vitæ. (3) *Doctrina de Prædestinatione filiorum Dei ad vitam æternam.* De ea, inquam, Prædestinatione, quæ Dei Trinitus, æterni Patris, Filii & Spiritus S. actio est, qua ante jacta mundi fundamenta ex mere beneplacito & gratuito favore, juxta *πρόγνωσιν* in CHRISTO Mediatore, quotquot hominum, Spiritus S. operatione, in ipsum perseveranter credituri essent, ad vitam æternam, in laudem gloriosæ gratiæ suæ, ordinavit. Cujus, inquam, *Causa Efficiens* est, Deus

Causa Efficiens.

Trinitus, omnium bonorum *πηγή*, ejusque beneplacitum non arcanum & absconditum, sed revelatum, quod D. Apost. Paulus

* Act. 20.

26. 27.

Forma.

testatur dicens: * *μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας πάντων, ἐγὰρ ὑπεσείλαμην τῆ μη ἀναγκάσει ὑμῖν πᾶσαν τὴν βυβλὴν τῆ θεῶν.* Cujus *Forma* est ipsa *Γαλιλαία* & ipse ordo, quem Deus libera voluntate constituit, & secundum quem homines ad vitam æternam gratiosè deducit. Cujus *Finis* respectu nostri est ex omnibus vitæ hujus periculis liberatio, inprimis tamen apud Deum æterna Conservatio: *Respectu vero Dei*, Laus & Honor gloriosæ ejus gratiæ, Cujus *Objectum*

Finis.

Objectum

s. Materia circa

quam.

sive Materia circa quam sunt omnes, quotquot unquam ab Ecclesiæ origine ex Evangelio divina operatione Messiam, Salvatorem Mundi rite agnitum, vera, viva & constante fide sunt amplexi, aut posthac ad mundi usque finem amplexuri. Hæc, inquam, Prædestinationio, non absoluta alicujus absoluti decreti, cujusmodi *Dor-*

dracena

dracena Synodus in Belgio superioribus annis cudit, in Fasciculo nostro Viventium etiam latet. Est namque, ut supra diximus, Fasciculus Vitæ seu Viventium decretum divinum de iis, quibus vita danda. Atqui vita omnium nobilissima est Vita æterna: Utiq; ergo etiam divinum decretum factum est de iis, quibus vita æterna danda, & ad quos pertineat. (4) *Doctrina de Certitudine Prædestinationis nostræ.* Hanc nobis innotescere ait Abigail, si in præceptis Domini & viis ejus homo incedat. Ita namque argumentatur: Si tu, o David, non fuderis sanguinem, non exercueris propriam vindictam &c. Erit anima tua ligata in Fasciculo Viventium apud Dominum. Incede ergo, homo, in viis Domini, & in fide per severa: Sic certus eris Prædestinationis tuæ. Atque hoc est, quod etiam D. Petrus vult, quando nos jubet vocationem & electionem nostram firmam reddere Faciendo ea, in quibus non labimur.

II. Ἐλεγκτικός

II. Ἐλεγκτικός

§. n. Quamvis multæ Doctrinam tum de Providentia, tum de Prædestinatione affligant sectæ; Labet tamen, ne pagina excrescant, aliis hac vice superfedentibus tantum Calvinianorum de Prædestinatione Absolutum decretum aggredi; Siquidem æternum Dei propositum, quod omnes, qui poenitentiam vere agunt, & Christum vera fide amplectuntur, colligare in fasciculum vitæ, justificare, & in gratiam recipere, imo in filios ac hæredes vitæ adoptare velit, illi audaciter & nequiter pervertunt, dum illos, qui ex ipsorum mente, per absolutum Decretum ad vitam æternam electi non sunt, nunquam converti, justificari, & in filios Dei adoptari distitant, cum tamen quandoque inveniuntur πρὸς καιρῶν, h. e. tales homines, qui ad tempus credunt, * (ut h. I. David futurus fuisset, si sanguinem innoxium effudisset, atque seipsum contra mandatum divinum fuisset ultus.) *Hos tamen justificari & ad tempus esse in numero Filiorum Dei, dubium non est, sunt verba Dn. D. Cundissi p. m. (ut hoc ad- damus.)* Nec Pontificii hic inveniunt, quod sibi gratulentur de alio *si in Nois Συνοδοῦ* receptaculo ac domicilio Animarum post mortem, ad Comp. si absque fide obierint, quam de tenebricoso, squalido & abominabili inferni carcere: nec de quodam honorato ac senatorio, sicut *Hutteri. Bellarminus* * Purgatorium mitissimum appellat. Quandoquidem pag. 805.

* *Bellarmin. Lib. 2. de Purgat. cap. 7.*

Script-

Scriptura S. tantum duo enumerat, quorum unum animabus piorum
preparatum communissima appellatione vocatur Cælum (h. l. Fasci-
culus Viventium,) alterum animabus Impiorum destinatum voca-

Tom. IX. tur Infernus, inquit supra laudatus Dn. D. Gerh.

LL. de Mor

te p. 274.

III. Παρα-
κλήσις.

III. Παράκλησις.

§. 12. Dictum denique hocce nostrum vere dicere valemus ad-
versus omnia mala communissimum remedium & ἀλεξιφάρμακον.
FASCICULUS enim VIVENTIUM non tantum respicit donationem
vitæ æternæ, sed etiam simul ex miseria creptionem. O quam va-
ria ac multiplex, imo inenarrabilis est Crux Electorum, qua Imagi-
ni Filii Dei conformantur, non immerito cum Venerando Dn. D.
Dambawero exclamamus! Illa enim est, si adhuc nervosis ipsius

Cruce Pio-
rum est.

Vel
Epidemica

vel
Privata.

(a)
Afficiens

Aut
Animum.

Aut
Privative

aut
Positive.

(b) Corpus.

Aut
Privative

aut
Positive.

(c) Fortunæ.

verbis in Signaculo Electorum positis hic paululum mutatis mihi
uti est licitum, vel Epidemica (nam malis quoque communibus Ele-
cti quandoque involvuntur) at in his anima nostra est colligata in
F. V. vel Privata afficiens (a) Animum, eaque aut Privativa, ut est
desertio divina ex imperceptibilitate sensus ac fructus gratiæ. At
hic quoque Anima nostra est colligata in F. V. aut Positive sensus
tra divinæ, mordax conscientia, militiæ Christiana, tristitia, dubi-
tatio de certitudine Salutis! Diva hic Panacæa est, Anima nostra
est colligata in F. V. (b) Corpus, iterum vel Privative, deformitas
corporis, mutilatio membrorum, sensuum impedimenta! Vel po-
sitive, morbi, dolores, labores, mors. Exoptatum in his æstibus
est umbraculum; Anima nostra est colligata in F. V. (c) Fortunæ,
rursus privative jactura bonorum, paupertas, fames, sitis, exilium,
defectus Amicorum, Fautorum, Incommoditas, spei frustratio.
Obitus nostrorum! Positive tormenta ex Amicis, cognatis, actio-
nibus forensibus, calumniis, contumeliis, temerariis judiciorum
censuris, suspicionibus, damnationibus, & accusationibus iniquis!
Sed Anima nostra hic iterum est colligata in F. V. quod Christia-
norum summum solatium. FAXIT DEUS TER OPT. MAX. ut
non tantum in hac regione morientium hoc ipso noviter ingresso,
sed & multis subsequentiis Annis in Fasciculo Viventium colligati
vivamus, inque regione Viventium conservati permaneamus
apud Dominum DEUM nostrum in omnem
æternitatem!

94 A 7376

ULB Halle
003 263 55X

3

Reho

VO 17

Mi. 50.

9.22

24

צדור החיים

SIVE

FASCICULUS VIVENTIIUM,

I. SAM. XXV. v. 29.

QUEM

DEO VIVO ANNUENTE,

PRAESIDE

DN. D. SEBASTIANO SCHMIDIO,

PROFESS. THEOL. CELEBERRIMO,

PATRONO AC PRAECEPTORE

CORDICITUS DEVENERANDO,

IN INCLYTA ARGENTORATENSIIUM ACADEMIA

AD DIEM II. MENSIS JANUARIII M. DC. LX.

PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

M. GOTTFRIDUS STEINBERGER,

SITTA VIA - LUSATUS.

VITEMBERGAE,

RECVSA AB ANDREA HEBERO, MDCC XV.

